

Tisztelt Szerkesztőség!

A Zsaru Magazin 2004. évi 46. számában „Kenderesek kicsiny boltja” címmel J. Zs. jegyzi a lap címlapján is hirdetett, a THC-tartalmú termékek forgalmazásával foglalkozó írást. Alulírott drogpolitikával foglalkozó civil szervezetek a tudatmódosító szerekről szóló tájékoztatás során a korrekt, hiteles és valós információk továbbadását tartjuk fontosnak. Elismerjük, bár sajnálatosnak tartjuk, hogy egy, elsősorban a példányszám növelését szem előtt tartó hetilapnak sokszor nehéz e követelményeknek megfelelnie, ugyanakkor a fenti cikk azon kívül, hogy szenzációhajhász módon járja körül a témát, komoly csúsztatásokat tartalmaz, és sajnos igen alacsony szintű ismeretekről tanúskodik.

Az írás hírt ad arról, hogy Magyarországon is kaphatók olyan élelmiszeripari termékek (energialatok, gumicukrok, csokoládék stb.), melyek többek közt kendermag-kivonatot is tartalmaznak. Egyes termékekben rendkívül csekély, 0,01 mg vagy 0,02 mg-ot meg nem haladó THC-t, azaz a cannabis pszichoaktív hatásáért felelős anyagot is tartalmazhatnak. A cikkben nyilatkozik, és az egész írás azt az üzenetet közvetíti, hogy bármilyen csekély mennyiségű is a THC-tartalom, a vegyület tiltott volta miatt bárki, aki ezeket a termékeket árusítja, birtokolja vagy fogyasztja, bűncselekményt követ el. Ha a törvényt öncélúan és kizárólag a formális logika szabályai szerint értelmezzük, akkor valóban ez a helyzet. Érdekes azonban megvizsgálni, mi is az, ami a kérdéses írásból kimaradt?

Hazai szakirodalmi források szerint a marihuána és a hasis hatóanyag-tartalma általában 0,01 és 20 % között változik. Ha tehát egy anyagnak 10 %-os a hatóanyag-tartalma, akkor 1 gramm fű vagy hasis 0,1 gramm THC-t tartalmaz. Egy gramm cannabis-származékból átlagosan 3 olyan cigaretta készíthető, amit elszívva 3-4 ember érezheti a cannabis hatását. Ilyenkor tehát a jointből nagyjából 0,01 gramm THC jut az egyes fogyasztók szervezetébe.

Innentől kezdve válik a kérdés érdekessé. A cikk, és a kérdéses termékek összetevőiről szóló tájékoztatás – így a címlapon is szereplő energialat – 1 deciben 0,01-0,02 mg-ot (milligrammot) meg nem haladó THC tartalomról tájékoztat. Mivel a milligramm és a gramm között általános iskolai ismereteink szerint 1000 a váltószám, könnyen kiszámolható, hogy a kérdéses energialatból, mely nem tartalmazhat 0,02 milligrammnál több THC-t, 500 x 1 decilitert, azaz 50 litert kell elfogyasztani ahhoz, hogy az átlagos füves cigaretta hatóanyag-tartalmával megegyező mennyiségű THC jusson a szomszéd polgár szervezetébe. Ugyanez a

szám a 0,01 milligrammot meg nem haladó THC tartalmú ital esetében 100 liter, illetve szilárd termék esetében 50-100 kiló.

Vajon mennyire reális a képe annak a potenciális fogyasztónak, aki bódulatra vágyva betér a sarki közértbe, (ahol mellesleg minimum 2-3 éve árusítják a fenti termékeket), és megvásárolja az 50 liter elfogyasztásához szükséges 200 doboz 2,5 decis energiált? Ha elég elvetemült az illető, és hajlandó kifizetni a dobozonkénti 500 forintos árat, akkor 100 ezer forint leszurkolása után már mehet is, és kezdheti a bódulást. Ha naponta 2 litert fogyaszt el, akkor alig kevesebb mint egy hónap múlva már bódult is lesz, ami, lássuk be, nem rossz eredmény, más kérdés, hogy mivel a THC folyamatosan ürül szervezetéből, semmilyen cannabis-hatást nem fog érezni. Vajon valós-e a veszélye annak, hogy kíváncsi tinédzserek a lázadó utakat keresve talicskával mennek vásárolni, és 100 kiló, azaz egy mázsa gomicukrot elfogyasztva akarnak kikapcsolódni?

A drogfogyasztást és a drogok forgalomba hozatalát az állam a közegészség védelmében rendeli büntetni. A vélelem szerint ha valaki megváltoztatja a tudatállapotát, akkor azzal társadalomra veszélyes tettet követ el. Ha azonban a kábítószer-tartalmú termék egész egyszerűen *nem alkalmas* e hatás kiváltására, akkor a büntető törvénykönyv általános részi szakaszai alapján se az azt árusító, se az azt fogyasztó nem követhet el bűncselekményt. Hatályos jogunk szerint ugyanis csak az a cselekmény számít bűncselekménynek, melyre a törvény büntetés kiszabását rendeli el, és veszélyes a társadalomra (Btk. 10. §, (1) bekezdés). A társadalomra való veszélyesség csekély foka egyébként a Büntetőeljárás törvény szerint már a nyomozás kezdetén büntethetőséget kizáró okot jelent, így alapja kell hogy legyen az ügyész nyomozást megszüntető határozatának (Be. 174. § (1) c. pont, Btk. 22.§ e. pont). Azaz, ha az öncélú formai jogértelmezést félretesszük, és belátjuk, hogy tökéletesen irreális annak az esélye, hogy valaki akkora mennyiséget fogyasszon el a kérdéses termékekből, hogy bármilyen hatást érezzen, be kell látnunk: ezen termékek forgalmazásának és fogyasztásának mérhetetlenül alacsony, vagy teljesen hiányzó a társadalmi veszélyessége.

Hogy a cikkben szereplő, számolni a jelek szerint nem tudó Gajda Zoltán szociális munkás a gyakorlatban a Zsaru Magazinnak adott nyilatkozatához hasonló üzeneteket közvetítve próbálhat hiteles információkat az érintetteknek eljuttatni, aggodalommal tölt el bennünket. Annak azonban nagyon örülünk, hogy a Nemzeti Nyomozóiroda Kábítószer-bűnözéssel foglalkozó osztálya dolgozik az ügyön. Ha ugyanis e szervnek, mely az adófizetők pénzét nyilvánvalóan a lehető leghatékonyabban kívánja felhasználni a drogok elleni harcban, van ideje arra, hogy ilyen súlyú ügyekkel érdemben foglalkozzon (boltokat „szálljon meg” és

termékek ezreit „foglalja le”, ahogy a cikk fogalmaz), akkor hátradőlhetünk, hiszen valószínűleg minden a legnagyobb rendben van a drog-bűncselekmények kínálati oldalára tartozó dealerek üldözésével kapcsolatban.

Budapest, 2004. november 19.

Északi Támpont Egyesület, a www.funyiro.hu portál működtetője

Kendermag Egyesület, www.kendermag.hu

Társaság a Szabadságjogokért, www.tasz.hu